

Risikoredegørelse

1. halvår 2020

Indhold

1	Indledning	4
2	Anvendelsesområde	4
3	Kapitalgrundlag	5
4	Kapitalkrav	6
5-21	Offentliggøres kun pr. årsultimo	11
22	Afslutning	11

1 Indledning

Som supplement til kapitaldækningsreglernes to første søjler - opgørelse af hhv. kapitalprocent og solvensbehov - fastlægges der i søjle III - krav til Sparekassens offentliggørelse af mere detaljeret information om Sparekassens risici, kapitalstruktur, kapitaldækning, risikostyring m.v.

Offentliggørelseskravet imødekommes via Sparekassens årlige risikoredegørelse og i denne rapport. Punkterne i denne rapport tilsvarede punkterne 3 og 4 i Sparekassens årlige risikoredegørelse. Disse oplysninger vil blive offentliggjort halvårligt, mens punkterne 5-21 vil blive oplyst årligt i en samlet risikoredegørelse i følge med Årsrapporten 2020. Begge rapporter vil blive til-

gængelige på Middelfart Sparekasses hjemmeside; midspar.dk.

I nærværende reducerede risikoredegørelse benævnes punkterne 3-4 for at lette sammenligningen med den samlede risikoredegørelse ved årsafslutningen. Det er endvidere Sparekassens vurdering, at en årlig offentliggørelse af den samlede rapport er tilstrækkelig. Dog vurderes behovet for offentliggørelsen løbende tilsvarende behovet for ændringer i det individuelle solvensbehov. Endeligt vurderes det at de offentliggjorte oplysninger samt oplysningsfrekvensen er hensigtsmæssig, set i forhold til risikoeksponeringen.

2 Anvendelsesområde

Formålet med denne rapport er at give indblik i Middelfart Sparekassens risiko- og kapitalstyring.

Oplysningerne i søjle III-rapporteringen er givet på soloniveau.

Middelfart Sparekasse er omfattet af reguleringen for finansielle virksomheder, herunder blandt andet regler om kapital, likviditet og midlernes placering. Reg-

lerne skal opfyldes på både sparekasseniveau og koncernniveau. Med forbehold for de krav til kapital m.v. i Sparekassen, som følger af den finansielle regulering, forudsiger Middelfart Sparekasse ikke hindringer for en hurtig overførsel af kapital eller tilbagebetaling af fordringer inden for koncernen.

3 Kapitalgrundlag

For en afstemning mellem den regnskabsmæssige egenkapital og kapitalgrundlaget i henhold til kapitaldækningsreglerne henvises til note 24 i årsrapporten for 2019.

Middelfart Sparekasse har pr. 30. juni 2020 udstedt kapitalinstrumenter i form af senior nonpreferred kapital på 25 mio. kr. Kapitalen anvendes til dækning af NEP-tillæg.

Opgørelse af kapitalgrundlag sker med henvisning til Forordning nr. 575/2013.

Egentlig kernekapital og kernekapital i forhold til den krævede kapital for opfyldelse af minimumskrav til egentlig kernekapital (4,5 pct.) og kernekapital (6 pct.) i 8 pct.-kravet:

i 1000 kr.	Faktiske beløb	Krævet beløb for opfyldelse af minimumskrav til egentlig kernekapital (4,5 pct.) og kernekapital (6 pct.) i 8 pct.-kravet	Overskydende beløb
Egentlig kernekapital	1.249.706	352.115	897.591
Kernekapital	1.249.706	469.487	780.219

4 Kapitalkrav

Middelfart Sparekasses metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger Sparekassens ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

I ICAAP'en identificeres de risici, som Sparekassen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) er Sparekassens egen vurdering af kapitalbehovet, som følge af de risici, som Sparekassen påtager sig. Sparekassens bestyrelse har kvartalsvis drøftelser om fastsættelsen af den interne kapital (solvensbehovet), for at sikre at den er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra Sparekassens administrerende direktør. Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på den interne kapital (solvensbehovet), herunder stressniveauer samt vækstforventninger. Dette gælder også, selvom Finanstilsynets benchmarks anvendes. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af Sparekassens interne kapital (solvensbehov), som skal være tilstrækkelig til at dække Sparekassens risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter.

Herudover drøfter bestyrelsen en gang om året indgående opgørelsesmetoden for Sparekassens interne kapital (solvensbehov), herunder hvilke risikoområder og benchmarks der bør tages i betragtning ved beregningen af den interne kapital (solvensbehovet).

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres ved en 8+ metode, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i Sparekassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgettet.

Finanstilsynet har udsendt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både tilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel, som Sparekassen anvender, bygger på 8+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 pct. af de risikovægtede poster (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen af de risikovægtede poster.

Derudover opstilles i Finanstilsynets vejledning benchmarks for, hvornår Finanstilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Selvom Finanstilsynet opstiller benchmarks på de fleste områder, vurderer Sparekassen på alle områder, om de angivne benchmarks i tilstrækkelig grad tager hensyn til Sparekassens risici, og har i nødvendigt omfang foretaget individuelle tilpasninger. Til det formål anvendes Sparekassens egen historik.

Sparekassen følger nedenstående skabelon ved opgørelse af den interne kapital (solvensbehovet):

	i 1.000 kr.	%
1) Søjle I-kravet	625.982	8,000
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	0	0,000
+ 3) Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	0,000
+ 4) Kreditrisici, heraf	46.608	0,596
o 4a) Kunder med finansielle problemer	0	0,000
o 4b) Øvrige kreditrisici	18.286	0,234
o 4c) Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer	13.559	0,173
o 4d) Koncentrationsrisiko på brancher	14.762	0,189
+ 5) Markedsrisici, heraf	54.441	0,696
o 5a) Renterisici	20.989	0,268
o 5b) Kreditspændsrisiko	33.452	0,428
o 5c) Aktierisici	0	0,000
o 5d) Valutarisici	0	0,000
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	0,000
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	18.811	0,240
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	0,000
+ 9) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav	0	0,000
Total = kapitalbehov/solvensbehov	745.842	9,532
o Heraf til kreditrisici (4)	46.608	0,596
o Heraf til markedsrisici (5)	54.441	0,696
o Heraf til operationelle risici (7)	18.811	0,240
o Heraf til øvrige risici (2+3+6+8)	0	0,000
o Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+9)	625.982	8,000
Den samlede risikoeksponering	7.824.781	
Kapitalgrundlag/kapitalprocent	1.439.706	18,399
Kapitalbevaringsbuffer	195.620	2,500
Konjunkturudligningsbuffer	0	0,000
Kapitaloverdækning	498.245	6,368

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter Sparekassens opfattelse dækkende for alle de risiko-områder, lovgivningen kræver, at Sparekassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af den interne kapital (solvensbehovet) samt de risici som ledelsen finder, at Sparekassen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og den administrerende direktør vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Sparekassen en del af den generelle fastlæggelse af den interne kapital (solvensbehovet).

Nedenfor følger en beskrivelse af de enkelte tillæg til solvensbehovet.

Kreditrisici: Risiko for tab som følge af, at debitorer eller modparter misholder indgåede betalingsforpligtelser, udover hvad der er dækket i søjle I, herunder store kunder med finansielle problemer, koncentrationsrisiko på individuelle engagementer og brancher samt øvrige kreditrisici.

For større kunder med finansielle problemer sker der en individuel vurdering af det forsigtigt skønnede tab på den enkelte eksponering. Større eksponeringer defineres som eksponeringer, der udgør mere end 2 % af Sparekassens kapitalgrundlag, mens "kunder med finansielle problemer" omfatter følgende:

- kunder med indikation på kreditforringelse, bonitetskategori 1
- kunder med væsentlige svaghedstegn, men uden indikation på kreditforringelser, bonitetskategori 2C.

Det forsigtigt skønnede tab er det "nettotab", som Sparekassen ud fra en forsigtig og fremadrettet vurdering risikerer at tabe, hvis de større kunder med finansielle problemer skal afvikles på grund af misligholdelse. Sparekassen har pr. 30. juni 2020 ingen større kunder med finansielle problemer, hvorfor der ikke er foretaget et tillæg til solvensbehovet.

Øvrige kreditrisici dækker over behov for at afsætte kapital til dækning af kreditrisici på den øvrige kredit-

portefølje (under 2 % af kapitalgrundlaget). Middelfart Sparekasse har en meget stor spredning i kundeporteføljen, som også ses af fordelingen mellem privat- og erhvervseksponeringer. Sparekassens erhvervseksponeringer har en stor branchemæssig spredning og ingen brancher er i nærheden af græseværdierne i Tilsynsdiamanten eller kreditpolitikken. Sparekassen har en meget beskeden eksponering mod landbrug og derudover er Sparekassen kendetegnet ved mange mindre eksponeringer samt at ingen eksponeringer udgør over 10 % af kapitalgrundlaget.

Sparekassen udbyder kun almindelige produkter på kreditområdet og er kendetegnet ved en forsigtig risikoprofil, og Sparekassen indgår ikke i rene spekulationsforretninger.

Den geografiske spredning vurderes som værende hensigtsmæssig ud fra Sparekassens markedsområde, der er defineret i kreditpolitikken.

Knap halvdelen af Sparekassens eksponeringer under 2% af kapitalgrundlaget ligger i bonitetskategorierne 3 og 2a, mens mere end 40 % er i bonitetskategorien 2b. Samtidigt er der sket en positiv udvikling i økonomien hos de kunder, som er kategoriseret i bonitetskategorierne 1 og 2c. Således er udlån og garantier i bonitetskategorierne 1 & 2c, som i 2015 samlet udgjorde 19,4 %, nu faldet til samlet 13,1 %.

Sparekassen har vurderet på bonitetsfordelingen af udlån og garantier under 2 % af kapitalgrundlaget samt de vandringer, som der har været mellem bonitetskategorierne det seneste år.

Endvidere er der foretaget en følsomhedsanalyse på kundernes Totalkreditlån, idet Sparekassen har en risiko i form af en modregningsret og en tabsgaranti, når en kunde optager et lån hos Totalkredit.

På baggrund af ovenstående analyser har Sparekassen opgjort et kapitalbehov på 18.286 tkr. til den del af porteføljen, som er under 2 % af kapitalgrundlaget.

Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer skal dække den risiko, som er forbundet med fordelingen af eksponeringsstørrelser i Sparekassens udlånsportefølje. Ved opgørelsen af tillægget sættes de 20 største eksponeringer i forhold til den samlede eksponeringsmasse og fratrækkes den andel, der allerede er solvensreserveret på. De 20 største eksponeringer udgør 13,4 % af eksponeringsmassen pr. 30. juni 2020, hvilket medfører et tillæg på 13.559 tkr. i solvensbehovet.

Koncentrationsrisiko på brancher skal dække risikoen for, at Sparekassens udlånsportefølje er fordelt på relativt få brancher. Til at måle graden af koncentration på brancher anvendes Herfindahl Hirschman indekset (HHI). Der skal afsættes tillæg til solvensbehovet, såfremt HHI-indekset overstiger 20 %. Pr. 30. juni 2020 er det beregnede HHI-indeks for Sparekassens udlånsportefølje 24,9 %, hvilket medfører et tillæg på 14.762 t.kr.

Samlet set solvensreserverer Sparekassen 46.608 tkr. til kreditrisiko pr. 30. juni 2020.

Markedsrisici: Risiko for tab som følge af potentielle ændringer i renter, kreditspænd, aktiekurser samt valutakurser, udover hvad der er dækket i søjle I. I Sparekassen tages der udgangspunkt i den maksimale rammeudnyttelse inden for de seneste 12 måneder.

Sparekassens renterisiko inden for handelsbeholdningen er under grænsen på 4 %, hvorfor der ikke skal reserveres kapital hertil.

Sparekassens renterisiko uden for handelsbeholdningen medfører en reservation på 20.989 t.kr. ud over søjle I kravet.

Herudover har Sparekassen forholdt sig til kreditspændsrisikoen på obligationsbeholdningen opdelt på stats-, realkredit-, finansielle kredit- og øvrige kreditobligationer.

Ved kreditspændsrisikoen forstås risikoen for, at kreditspændene på udstederne i obligationsbeholdningen ændrer sig ugunstigt for Sparekassen, hvor tab eksem-

plvis kan opstå som følge af at kreditspændet på real-kreditobligationer i forhold til statsobligationer ændres. Sparekassens nominelle obligationsbeholdning på 3.040 mio. kr. medfører en kreditspændsrisiko på 33.452 tkr., hvilket der reserveres kapital til i solvensbehovsopgørelsen.

Samlet set solvensreserverer Sparekassen 54.441 tkr. til markedsrisiko pr. 30. juni 2020.

Operationelle risici: Risiko for tab som følge af uhenigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl, systemfejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici, udover hvad der er dækket i søjle I. Sparekassens kontrolmiljø er tilstrækkeligt til at minimere operationelle risici.

Middelfart Sparekasse opsamler data vedr. operationelle hændelser – både hændelser, som har medført et tab og hændelser som kunne have medført et tab for Sparekassen.

I de seneste 3 år har Sparekassen registeret hændelser, som har medført tab for 3.533 tkr. og hændelser, som kunne have medført tab for 15.278 tkr. – i alt 18.811 tkr.

Sparekassen har vurderet, at der kan og vil ske operationelle hændelser også i fremtiden, og på den baggrund er der vurderet et behov for at solvensreservere 18.811 t.kr. til operationelle risici pr. 30. juni 2020.

Øvrige forhold: Eventuel kapital til risikodækning som følge af svag indtjening, eventuel kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen samt eventuel kapital til dækning af dyrere likviditet fra professionelle investorer. Sparekassens basisindtjening er pr. 30. juni 2020 og har historisk været på et tilstrækkeligt højt niveau, til at risici i forbindelse med indtjeningen kan absorberes af denne. Udlånsvæksten er budgetteret til 5,5 % i de kommende 12 måneder, hvorfor der ikke reserveres kapital ud over søjle I kravet. Endelig vurderes det ikke nødvendigt at reservere solvenstillæg til likviditets- og fundingområdet, idet diverse stresstests viser at likviditeten er tilstrækkelig under stressede scenarier.

Lovbestemte krav: Dækker over 8 procentkravet i søjle I, samt eventuelle tillæg i relation til de situationer, hvor krav i lov om Finansiell virksomhed giver et direkte tillæg i solvensbehovet. Dette er ikke relevant for Middel-fart Sparekasse.

Nedenfor er oplyst Sparekassens kreditrisikoeksponeringer samt minimumskapitalkravet på 8 % (søjle I kravet) for hver eksponeringskategori.

	Risikovægtet eksponering, tkr.	Minimumskapitalkravet på 8 %, i 1.000 kr.
Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker	0	0
Eksponeringer mod regionale og lokale myndigheder	0	0
Eksponeringer mod offentlige enheder	0	0
Eksponeringer mod multilaterale udviklingsbanker	0	0
Eksponeringer mod internationale organisationer	0	0
Eksponeringer mod institutter	40.861	3.269
Eksponeringer mod selskaber	1.127.671	90.214
Detaleksponeringer	2.687.949	215.036
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	887.811	71.025
Eksponeringer ved misligholdelse	392.809	31.425
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	495.314	39.625
Eksponeringer i form af særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	0	0
Poster, der repræsenterer securitiseringspositioner	0	0
Eksponeringer mod institutter og selskaber med kortsigtet kreditvurdering	0	0
Eksponeringer i form af andele eller aktier i CIU'er	0	0
Aktieeksponeringer	553.577	44.286
Andre poster	174.392	13.951
Samlet kreditrisiko	6.360.384	508.831

5 – 21 Offentliggøres kun pr. årsultimo

22 Afslutning

Supplerende oplysninger om Middelfart Sparekasses øvrige finansielle stilling kan findes i halvårsrapporten 2020.

Middelfart, august 2020

